

Управління культури, національностей та релігій
Миколаївської облдержадміністрації
Обласна бібліотека для дітей ім. В. О. Лягіна

“ПАМ’ЯТАЙ, ЩО ТИ - ЛЮДИНА!”

РЕКОМЕНДАЦІЙНИЙ АНОТОВАНИЙ СПИСОК
ДЛЯ ЧИТАЧІВ 5-9 КЛАСІВ

Миколаїв
2017

ББК 84(0)

П-15

Укладач Н. В. Щука

Редактор Л. І. Давидюк

Відповідальна за випуск Т. А. Жайворонок

Пам`ятай, що ти – людина!: Реком. анот. список для читачів 5-9 кл. / Миколаївська обл. б-ка для дітей ім. В. О. Лягіна; уклад. Н. В. Щука. - Миколаїв, 2017. - 32 с.

Рекомендаційний анотований список присвячений літературним творам на соціальні теми. Головними героями в них виступають діти та підлітки. Серед видань, рекомендованих до читання, можна знайти книги як про важке дитинство, сирітство, голод, так і про дружбу, кохання і родинне тепло.

Наприкінці списку подаються телефони Національних «Гарячих ліній», якими можуть скористатися як діти, так і дорослі.

Друже!

«Пам`ятай, що ти – людина!» - ці слова - з триумфального ритуалу римських полководців. Тоді вони звучали як застереження проти встановлення тиранії.

Сьогодні так можна сформулювати життєвий принцип будь-якої людини, незалежно від її соціального статусу, місця проживання, статі, нації та віку. Це застерігає нас від спроб застосування насилля, даючи зрозуміти, що ніхто не має права поневолювати інших, вторгтися в його світ і насильно його змінювати.

Підлітки часто стикаються зі світом дорослих болісно. Вони поки не знають, як жити в нових умовах. Наприклад, як вчорашнім дітям впоратися з сексуальністю, відбити агресію, зберегти індивідуальні інтереси і не стати ізгоями.

Проте, бути підлітком не так вже й погано. Саме в цей час легко заводити справжніх друзів, які залишаються поруч з тобою на все життя, легко починати нові стосунки. Легко любити, легко прощати. Тільки в цей час ми можемо дозволити собі те, що не можуть дорослі.

У світі літератури для підлітків є автори, здатні говорити з читачем на рівних. У своїх творах вони торкаються найрізноманітніших соціальних тем, які стануть неодмінно цікавими для кожного читача.

Герої їх творів, пройшовши крізь важкі, жорстокі, страшні ситуації, зберігають себе і знаходять важливі знання і почуття, дають оцінку сімейним цінностям і справжній дружбі, знаходять кохання і залишаються справжніми людьми, незважаючи на будь-які життєві труднощі.

Для того, аби тобі було легше орієнтуватися у творах соціальної направленості, ми підготували цей рекомендаційний анований список для читачів 5-9 класів під назвою **«Пам`ятай, що ти – людина!»**.

Матеріал розміщено за такими розділами:

1. Трагедія знівченого дитинства
2. Хай панує в світі доброта
3. Нас не роз`єднати
4. Вірні і незрадливі
5. Сила родинного вогнища
6. І все це бачили діти

Вся інформація в розділах розташована за алфавітом авторів або назв книг.

Трагедія знівеченого дитинства

Часто чуєш: «Якби знову стати дитиною!». Майже всі хочуть повернутися хоч на мить у безхмарну і безтурботну пору, коли можна було цілими днями ганятися за метеликами, пускати мильні бульбашки з балкона й газетні кораблики весняними калюжками, годинами розглядати яскраві картинки у великих книгах... Проте, для героїв книг цього розділу дитинство чи юнацькі роки перетворилися на важке випробування долі. Інвалідність, важкі хвороби, втрата батьків, бідність і голод - чи встояли герої перед цими випробуваннями?

Алексин А. Раздел имущества: [повість] / А. Алексин // Алексин А. Собрание сочинений в трех томах. Т.2 / А. Алексин. – Москва: Детская литература, 1980. – С. 5-40.

Дівчинка Віра мала родову травму. Лікар – акушер на мить розгубилася і забарилася. Та історія Віриної хвороби увійшла в історію не тому, що вона захворіла, а тому, щовилікувалася. І велика заслуга в цьому її бабусі. Щирі взаємини бабусі й онуки, побудовані на повному взаєморозумінні і турботі, виявилися цілющими.

Бачинський А. М. 140 децибелів тиші : [повість : для серед. шк. віку] / А. М. Бачинський. - Львів : Вид-во Старого Лева, 2015. - 128 с.

В автомобільній аварії юний музикант Сергій втрачає не тільки батьків, сестричку, але й слух. Він мусить навчитися по-новому спілкуватися з ровесниками в інтернаті, подолати зневіру і відчай, аби важка втрата не вбила в ньому повністю бажання жити. А також – вирватися зі злочинного кола і врятувати названу сестру від лиха... "140 децибелів тиші" Андрія Бачинського - "Дитяча книга року BBC" 2015 року.

Воля О. Завірюха : повість : [для ст. шк. віку] / О. Воля ; передм. В. Степаненко; худож. М. С. Пшінка. - Київ : Веселка, 2013. - 192 с.

У повісті «Завірюха» сучасного українського письменника Олесь Воля змальовані події 30-х років минулого століття. Через долю однієї родини показана трагедія усього українського селянства, аналогів якій немає у світовій історії. Олесь Воля зосереджує увагу на головному: правді життя, розкритті внутрішнього світу своїх героїв, які за щонайнещадніших і нещадних обставин зберігають гідність, совість, милосердя.

Гагеруп К. Золота вежа : [повість : для дітей серед. шк. віку] / К. Гагеруп; з норв. пер. Г. М. Кирпа; худож. О. Московченко. - Київ :

Грані-Т, 2011. - 120 с.

Головні герої повісті - Маріанна та її старший брат Генрик – дуже близькі. Вони найкращі друзі, що разом переживають безліч пригод і мають щасливе дитинство. Та одного дня катання на снігу закінчується нещасним випадком. Генрик отримує серйозну травму, в результаті якої пошкоджено його мозок. Юнак більше не може говорити, щобільше – перестає реагувати на зовнішній світ. Дівчинка замикається у своїх переживаннях, її поведінка докорінно змінюється: з веселої й безтурботної дитини вона стає надміру тривожною й правильною, намагається рятуватися навчанням, прибиранням чи ще якимись діями.

Доэрти Б. Дети улиц : романы / Б. Доэрти; пер. с англ. Е. Бучиной; предисл. Дж. Голдинг. - Харьков; Белгород : КК "Клуб Семейного Досуга", 2015. - 304 с.

Смерть матері стала для маленького Джима нищівним ударом. Переляканий беззахисний хлопчик відчув усі жахи робітного дому, допомагав вуличній торговці, потрапив у рабство до господаря вугільної баржі, який ставився до нього гірше, ніж до собаки. Серед лондонських доків Джим зустрине друзів і ворогів, навчиться виживати і допомагати іншим, уникати пасток великого міста і сподіватися...

Железников В К. Чучело : повесть : [для сред. шк. возраста] / В. К. Железников; худож. С. А. Крестовский. - Москва : АСТ : Астрель, 2004. - 220, [4] с.

Повість про дівчинку-шестикласницю, яка потрапила у скрутне становище: однокласники оголосили їй бойкот. Сором'язлива, нерішуча дівчинка виявилася стійкою, мужньою людиною, і хлопці зрозуміли, що ті моральні цінності, які несуть в собі вона і її дідусь, і є те добро, в ім'я якого треба боротися.

Заржицька Е. І. Три сходинок Голодомору : повість : для дітей мол. та серед. шк. віку / Е. І. Заржицька; [передм. О. Вусика]. - Друге вид. - Харків : Видавець ФОП Озеров Г. В., 2015. - 92 с.

Це повість про життя сільських дітей – Марічки і Петруся, яким у житті випало чимало важких випробовувань. Сходинками життя піднімаються вони до розуміння головних людських цінностей – чуйності, доброти, любові до рідної землі. Основний час, про який оповідується в повісті, – 1932-1933 роки. Книга є першою спробою описати ті лихі події очима підлітків. Через призму поглядів головних героїв змальовано сприйняття благородних і ганебних вчинків дорослих односельців.

Колфер Й. Список бажань : [повість : для серед. та ст. шк. віку] / Й. Колфер; пер. з англ. Н. Брискіної; худож. К. В. Штанко. - Вінниця : Теза, 2016. - 288 с.

У Мет Фінн проблеми. Пекельні проблеми. Після того, як померла її мама, вітчим вижив Мет із дому. І тепер вона волоцюга і малолітня злочинниця. Після невдалої спроби пограбувати квартиру пенсіонера Мет та її напарник-грабіжник, Ригачка, вскочили у справжню халепу. Душа Мет може потрапити і до раю, і до пекла. Шанси рівні. Пекло змагається за неї з усією підступністю. Єдина можливість урятуватися — список бажань.

Короленко В. Г. *Дети подземелья. Дневники (1917-1921) / В. Г. Короленко; худож.-оформ. Л. П. Вировец. - Харьков : Фолио, 2013. - 445 с.*

Це розповідь про важке життя міської бідноти, яка показана через призму дитячого бачення. Єдиною віддушиною для "дітей підземелля" стала дружба - вона прикрасила останні дні вмираючої Марусі та допомогла головному герою знайти взаєморозуміння з батьком.

Крапивин В. П. *Самолёт по имени Сережка : повесть : [для сред. шк. возраста] / В. П. Крапивин; рис. автора. - Москва : АСТ : ЛЮКС, 2005. - 236 с.*

Ромчикові Смородкіну 11 років. Половину свого життя він провів в інвалідному візку. Мама вважає, що Ромці треба жити в інтернаті для інвалідів, де створені спеціальні умови для таких дітей, як він. Та сам хлопець іншої думки. Він вважає, що такі діти повинні завжди бути поряд зі звичайними хлопчиками та дівчатками, щоб почуватися серед них як рівні.

Кулідж С. *Невгамовна Кейті : [повість : для серед. шк. віку] / С. Кулідж; з англ. пер. В. Чернишенко; [худож. оформ. А. Стефурак]. - Львів : Вид-во Старого Лева, 2015. - 192 с.*

Велика фантазерка Кейті Карр має добре серце і невгамовну вдачу. Вона верховодить усіма своїми братиками й сестричками, щоразу вигадуючи дивовижні ігри та забави, чим подекуди завдає чималого клопоту своїй тітіці. Та одного разу з Кейті стається нещастя – хвороба, яка цілковито змінює її життя. Ця історія про невгамовну мрійницю Кейті – сміливу, добру і чесну дівчинку – не може лишити байдужим жодного читача. Переконайтесь в цьому, просто почавши читати її.

Пилипенко Ю. О. *Руденька = Life Journal : [роман] / Ю. О. Пилипенко; пер. укр. В. М. Верховня; худож.-оформ. О. М. Іванова. - Харків : Фоліо, 2016. - 218 с.*

Десять років тому українські лікарі винесли Юлі вирок : до свого вісімнадцятого дня народження вона має вмерти. Ця книга - своєрідний щоденник-сповідь, де кожен рядок - не уява авторки, а події з її життя. Історія Юлі приводить нас у ті дні, коли їй здавалося, що нічого не можна змінити, коли вона не впізнавала свого обличчя й тіла, а руде волосся відбивалося в дзеркалі фіолетовим, упродовж однієї ночі змінивши колір... З дивовижною відвертістю та оптимізмом, який за таких обставин здається неймовірним, Юля розповідає, як заново вчилася любити життя і насолоджуватися ним, що є найважливішим, коли народжуєшся вдруге. Ця книга - не просто історія боротьби життя зі смертю, це ще й історія кохання.

Радущинська О. П. *Метелики в крижаних панцирах* : повість : [для ст. шк. віку] / О. П. Радущинська. - Львів : Вид-во Старого Лева, 2015. - 160 с.

«Метелики у крижаних панцирах» – повість Оксани Радущинської про дівчинку-підлітка, прикуту до візка після автомобільної катастрофи, у якій загинули її батьки. Чи зможе героїня знайти справжніх друзів і навіть перше кохання? Чи зможе відкритись світові, перебуваючи у панцирі зі страху перед людським нерозумінням, перешіптуванням за спиною? Чи зможе довести усім довкола і насамперед собі, що найважливіше – людська гідність?

Сабітова Д. Р. *Три твої імені* : роман / Д. Р. Сабітова; з рос. пер. К. В. Михайліцина; [гол. ред. М. Савка; літ. ред. О. Думанська]. - Львів : Вид-во Старого Лева, 2015. - 192 с.

Маленька, вічно голодна Ритка живе у селі з сестрою та батьками-пияками. Старанну третьокласницю Марго взяла у свою родину медсестра з дитбудинку. Майже доросла Гошка сподівається, що погана слава захистить її від оточення. Але в кожній з них є шанс стати щасливою. І всі вони – одна дівчинка з трьома іменами. Від того, як повернеться її доля, залежить і те, яке ім'я

стане справжнім. Справжні емоції дозволять читачеві будь-якого віку відчувати себе на місці героїв, змусять оглянутися і, можливо, вчасно простягти комусь руку дружби й підтримки.

Тераковська Д. *Мишка* : роман / Д. Тераковська; пер. з пол. Д. Матіяш; худож. Н. Пастушенко. - Київ : Грані-Т, 2013. - 360 с.

Життя родини Адама і Єви детально розплановане. Спершу кар'єра: посада в раді директорів престижної фірми, солідний рахунок у банку, власний будинок. А вже тоді можна подумати й про дитину, яка буде забезпечена геть усім, що тільки є найкращого. Та в них народжується «маленький монгол», чи то пак «мумі-тролик». Одне слово, народжується Мишка — дитина з найважчою

формою синдрому Дауна. Вона має неймовірну потребу в любові — і неймовірну здатність пробуджувати любов...

Терен В. В. Повістинка про Потворка : повісті та оповідання : для серед. шк. віку / В. В.Терен; післямова Л. І. Андрієвського; худож. В. С. Мельничук. - Київ : Криниця, 2004. - 303 с. : іл.

В цій книзі повістей та оповідань сучасного українського письменника Віктора Терена відлунює біль осиротілих та безпритульних дітей. Визначає лице цієї книжки перший твір позначена тавром чорнобильського лиха. Книжка відтворює «вічні» проблеми самоствердження і зростання юної особистості, питання сердечного імунітету проти жорстокості, байдужості, неправди.

Черемнова Т. А. Трава, пробившая асфальт : жизнь вопреки : честная автобиография : [литер.-худож. изд.] / Т. А. Черемнова. - Москва : АСТ : Астрель, 2011. - 352 с.

"Живучи вдома, я особливо любила вечірній час, коли всі лягали і наступала тиша. Тільки в кухні горіло світло - бабуся з мамою завершували останнє прибирання, і звідти через шторки в темну кімнату падала затишна смужка світла. Приглушені голоси на кухні долітали крізь ласкаву легку дрімоту. Якби я передчувала, що домівка скоро назавжди зникне з мого життя, я б, напевно, постаралася запам'ятати кожную стіночку, кожную тріщинку на ній, кожную пелюстку в саду і кожен шматочок землі в городі ... «Страшний діагноз», зрада рідних, жахи дитячого будинку та інтернату. Тамара Черемнова подолала навіть те, про що ми боїмося подумати.

Шмитт Э-Э. Оскар и Розовая Дама : [повесть] / Э.-Э. Шмит // Оскар и Розовая Дама. Мсье Ибрагим и цветы Корана. Дети Ноя : повести / Э.-Э. Шмитт; пер. с фр. А. Браиловского, Г. Соловьевой, Д. Мудролюбовой. - Санкт-Петербург : Азбука-классика, 2006. – С. 7-74.

10-річний хлопчик на ім'я Оскар хворий на рак. Він розповідає про своє життя в лікарні. Тут за дітьми стежать доглядальниці - Рожеві Дами. Для Оскара Рожева Дама (Бабуся Роза) стала другою мамою. Коли Оскар дізнається, що йому залишилося жити 12 днів, Бабуся Роза пропонує йому таку гру: кожен день вважається за прожиті 10 років. Оскар описує в листі Богу кожен прожитий день, розповідаючи про різні періоди своєї передбачуваної життя.

Хай панує в світі доброта

Зараз часто можна почути, що добро зникає з нашого світу, кожен думає тільки сам про себе, до інших нікому діла немає. Але якщо ми бажаємо жити в гарному цивілізованому суспільстві, у світі, де панує добро, починати слід з себе. Якщо це зрозуміє кожен – наш світ обов'язково зміниться на краще. А герої цих творів стануть тим прикладом, який варто наслідувати, адже, незважаючи ні на що, добро в їх вчинках завжди перемагало.

Алексін А. Г. Мій брат грає на кларнеті : повісті : [для серед. шк. віку] / А. Г. Алексін; [пер. з рос. Н. Лісовенко, І. Сподаренко]; худож. О. І. Кукушкін. - Київ : Махаон-Україна, 2011. - 224 с. : іл.

До цієї книги увійшли повісті Анатолія Алексіна, відомого дитячого письменника, лауреата Державних премій, дипломанта Міжнародної премії імені Андерсена. Історії про підлітків, наповнені психологізмом і несподіваними поворотами подій, змушують героїв замислитися над сенсом життя і пошуком вірного шляху.

Баркер К. Викрадач вічності : [роман : для серед. шк. віку] / К. Баркер; пер. з англ. С. Крикуна; іл. І. Михайлян. - Львів : Вид-во Старого Лева, 2016. - 196 с. : іл.

Основна тема роману — управління людиною за допомогою його вад: ліні, жадібності, байдужості і страху. Загалом, якщо людина не ставить запитань, її простіше обдурити і легше управляти. Наприклад, жадібність — порок, завдяки якому людина зраджує свої переконання, і через якийсь час нею управляють жадібні мотиви. Але якщо перемогти ці пороки, у людини «розкриваються очі на багато речей».

Бернет Ф. Г. Таємний сад : [роман : для серед. шк. віку] / Ф. Г. Бернет; пер. з англ. Н. Римської; худож. Л. Гентош. - 2-ге вид. - Львів : Свічадо, 2010. - 288 с.

Повість, написана понад століття тому, досі не втратила свого чару. Недарма її раз по раз з успіхом ставлять на сценах театрів і мюзик-холів та екранізують. Схвильована розповідь про двох занедбаних батьками дітей, які, піклуючись про так само покинутий сад, віднайшли радість життя й поділилися нею з дорослими, нікого не залишить байдужим. Мері, Колін, симпатичний

сільський хлопчина Дікен зі своїм «звіринцем», його мати — втілення доброти, старий садівник Бен назавжди стануть друзями кожного, хто розгорне цю чудову книжку.

Бернет Ф. Г. Маленька принцеса : [роман : для мол. та серед. шк. віку] / Ф. Г. Бернет; з англ. пер. А. Саган; іл. І. Ключковської. - Львів : Свічадо, 2011. - 264 с.

Лондон, кінець XIX століття... Капітан Кру привозить з далекої Індії на навчання свою маленьку дочку Сару. Дівчинку віддають до пансіону, яким керує лиха на вдачу міс Мінчин, що відразу не злюбила нову вихованку. Та завдяки своєму доброму, світлому характеру Сара завойовує прихильність шкільних подруг. Аж раптом із Індії приходить трагічна звістка про загибель капітана Кру, і Сара стає бідною, самотньою сиротою, яка змушена прислужувати міс Мінчин. Не впасти у відчай дівчинці допомагає гра у ...принцесу. Свою убогу комірчину Сара подумки перетворює на замок. І в ньому незабаром починають відбуватися справжнісінькі чудеса!

Гавальда А. 35 кило надежды : роман / А. Гавальда; пер. с фр. Н. Хотинской; ил. Анны "Lumbricus" Сучковой. - Москва : АСТ : Астрель, 2010. - 127, [1] с. : ил.

Оповідання ведеться від імені хлопчика, і всі його переживання з приводу взаємин зі світом дорослих, однолітків, вчителів та батьків передані з пронизливою точністю. Вирішуючи свої «дитячі» проблеми, тринадцятирічний герой шукає вихід - і знаходить його, та так, що й дорослим є чому у хлопчика повчитися.

Гридін С. В. Не такий : повість для підлітків, які шукають себе : [для ст. шк. віку] / С. В. Гридін; [іл. Н. Гайди]. - Львів : Вид-во Старого Лева, 2013. - 174 с.

Ця книга вражає своєю відвертістю. Про школу, родину, суспільство, полишених самих на себе дітей і взагалі про життя, яким воно є, – без прикрас і без купюр, сповнене суворих реалій і випробувань. Може, хтось скаже, що бути дитиною, тим паче підлітком – просто. Але якщо ти відрізняєшся від решти, скажімо, надмірною вагою, тобі не оминуть зневаги і знущань однолітків і навіть дорослих. Однак у тебе залишається шанс знайти в собі силу піднятися над своїми образами, зусиллям волі змусити себе стати "таким", який порятує не лише себе, а й простягне руку допомоги слабшому.

Кобзар В. Ф. Як у раю: новели, оповідання : [для мол. та серед. шк. віку] / В. Ф. Кобзар; худож. Ф. Ф. Лагно. - Київ: Веселка, 2014. - 48 с.

Оповідання і новели про драматичні події в житті дітей, які вступають у цей великий прекрасний і водночас такий складний дорослий світ.

Колфер Й. Список бажань : [повість : для серед. та ст. шк. віку] / Й. Колфер; пер. з англ. Н. Брискіної; худож. К. В. Штанко. - Вінниця : Теза, 2007. - 284 с.

У Мег Фінн проблеми. Пекельні проблеми. Після того, як померла її мама, вітчим вижив Мег із дому. І тепер вона волоцюга і малолітня злочинниця. Після невдалої спроби пограбувати квартиру пенсіонера Мег та її напарник-грабіжник, Ригачка, вскочили у справжню халепу. Душа Мег може потрапити і до раю, і до пекла. Шанси рівні. Пекло змагається за неї з усією підступністю. Єдина можливість урятуватися — список бажань.

Корнієнко Т. Г. Недоторка : психологічна казка : [для серед. та ст. шк. віку] / Т. Г. Корнієнко; пер. з рос. І. М. Андрусика; худож. В. Борігард. - Київ : Країна Мрій, 2015. - 104 с.: іл.

Чому дорослі не помічають, що діти вирости, що в них може бути своя власна думка, своє власне життя? Чому мами ображаються на правду та ховаються на кухні? Скільки треба бути знайомими, щоб розпочати дружбу? Коли можна закохуватися? Подібні запитання часто виникають у підлітків. Відповіді на них можна шукати в правильних книгах.

Нестлінгер К. Обзивають мене Мурахоїдом : [повість : для серед. та ст. шк. віку] / К. Нестлінгер; пер. з нім. О. Мокровольського; худож. В. Богданюк. - Вінниця : Теза, 2016. - 222 с. : іл.

Якщо у дівчинки великий ніс, мишачі очіці і крихітне підборіддя, цього досить, аби постійно чути за спиною глузливе "Мурахоїд!". Через це Тезі вважає своє життя пропащим. Та попри все, ця історія, в якій є зниклі фото, антислинові щити, сусіда-ненажера, п'ятеро котів, дивна бабуся, чорні ворони, зогнили помідори і побитий однокласник, — ця історія закінчиться просто чудово.

Нестлінгер К. Конрад, або Дитина з бляшанки : [повість : для мол. та серед. шк. віку] / К. Нестлінгер; пер. з нім. Є. Попович; худож. А. П. Василенко. - 3-тє вид. - Вінниця : Теза, 2014. - 189 с.

Штучно створений хлопчик зазнає неймовірних пригод, перш ніж пристосовується до дійсності. Конрад — незвичайний хлопчик. І навіть не тому, що до пані Бартолотті його приніс поштар у здоровенній бляшанці. А через те, що Конрад занадто чемний, слухняний, страшенно нудний і зовсім не має друзів. Тож пані Бартолотті та її сусідка, дівчинка Кіті, конче мають перетворити ідеальну дитину на нормального хлопчика. Хоча б для того, щоб Конрада не віддали іншим батькам...

Понте Дж. Невидимые. Тайна Туманной Бухты : [фантастическая повесть : для сред. и ст. шк. возраста] / Дж. Понте; [пер. с итал. В. Винника]. - Харьков : PELICAN; Харьков : Фактор, 2013. - 216 с.

До містечка Туманна Бухта приїжджає журналіст - він шукає таємничий загін підлітків, який з'являється там, де з дітьми трапляється біда. Правда, виявляється, що таких загонів принаймні два - один діяв 60 років тому, а інший бореться за справедливість зараз. Але, здається, знову з тим же ворогом ... А значить, знову будуть безслідно зникати діти ... І тільки Невидимі, об'єднавшись в силах протистояти Злу в личині Добра і врятувати свого товариша, приреченого стати жертвою в магічному ритуалі того, хто рветься до влади.

Портер Е. Поліанна : [роман : для дітей мол. і серед. шк. віку] / Е. Портер; пер. з англ. В. Панченко; худож. В. Коверзнева. - Київ : РІДНА МОВА, 2016. - 256 с.

Захоплива книжка про янгольську дівчинку, що її батько навчив дякувати за все Богові та людям, шукати навіть за найнесприятливіших обставин у житті тільки позитивне та хороше. Змінюючись сама, головна героїня завдяки невичерпному оптимізму й життєрадісності змінює докола себе і людей, і світ. Цікавий твір — на всі часи.

Сайко О. Кав'ярня на розі : [роман : для ст. шк. віку] / О. Сайко. - Львів : Вид-во Старого Лева, 2015. - 174 с.

Кав'ярня на розі – чудове місце для зустрічей з найнесподіванішими людьми. Лідці, котра готується до вступу на економічний і відпрацьовує в кав'ярні кельнеркою, пощастило познайомитися з колекціонером забутих книжок. І це змінило життя обох: хтось зумів повернути собі давно втрачений сенс існування, а хтось зрозумів, чому не варто втілювати чужих мрій.

Сайко О. Новенька та інші історії : [оповідання : для серед. та ст. шк. віку] / О. Сайко; іл. Н. Гайди. - Львів : Вид-во Старого Лева, 2015. - 186 с.: іл.

13-річним героям оповідань Оксани Сайко доводиться – може, вперше в житті і часто в драматичних ситуаціях – зробити рішучий вибір на користь або добра, або зла. Так вони пізнають людей і пізнають себе. Які методи годяться в боротьбі за перемогу на конкурсі краси? Що робити, коли товариш в біді – бігти за дорослими чи намагатися рятувати самому? Чим «віддячити» не надто доброзичливому учителеві – осудом, а чи співчуттям?

Чупа О. А. Вишня і Я : повість / О. А. Чупа; [ред. М. О. Савка]. - Львів : Вид-во Старого Лева, 2016. - 128 с.

Ярчик і не підозрює, що найважливішою людиною в його житті стане маленька дівчинка, яку він випадково зустрів у крамниці. Спочатку трохи

сторожко і боязко, а чимдалі — тим легше і невимушеніше вони повністю змінюють життя одне одного. Вишня дізнається, а Ярчик по-новому відкриває для себе, якою важкою і водночас потрібною ношею є відповідальність, що таке справжня турбота і наскільки цінним є здобути чиясь беззастережну довіру.

Шмитт Э-Э. Мсьє Ібрагим и цветы Корана: [повесть] / Э.-Э. Шмитт // Оскар и Розовая Дама. Мсьє Ібрагим и цветы Корана. Дети Ноя : повести / Э.-Э. Шмитт; пер. с фр. А. Браиловского, Г. Соловьевой, Д. Мудролюбовой. - Санкт-Петербург : Азбука-классика, 2006. – С. 75-126.

Єврейський хлопчик Мойсей, якого всі кличуть просто Момо, живе удвох з батьком, проте відносини в них не ладяться. Незабаром Момо починає зближуватися з літнім мусульманином Ібрагімом, власником невеликого магазинчика, постійним клієнтом якого є Момо. Ібрагім дає хлопчикові різні настанови і поступово починає знайомити його з мудрістю Корану.

Штайнгьофель А. Середина світу : роман / А. Штайнгьофель ; пер. з нім. І. Загладько. - Львів : Вид-во Старого Лева, 2016. - 432 с.

Сімнадцятирічний Філ намагається знайти своє місце серед вихору людських дивацтв. Він шукає порозуміння з ексцентричною мамою та відлюдькуватою сестрою-близнючкою, мріє дізнатися бодай щось про свого батька, закохується у нового загадкового однокласника, досліджує «чорні діри» власної душі разом з найближчою подругою та змалечку чинить опір «маленьким людям» – жителям провінційного містечка, на краю якого хлопець живе у великому занедбаному маєтку. Це історія про все перше, раннє, несподіване, що стається на початку життєвого шляху

Нас не роз'єднати

У наш час справжня дружба, як і кохання, – це рідкісні явища. Люди можуть здаватися добрими друзями, коханими, але насправді такими не бути. Запорука справжніх почуттів – це впевненість у тому, що саме та людина, яку ти вважаєш своїм другом чи другою половинкою, ніколи не зрадить, не залишить у важку хвилину, нікому не розповість про твої таємниці. Справжній друг ніколи не буде радити щось погане, а навпаки, постарается зробити краще для тебе, а кохана людина завжди тебе зрозуміє. Герої книг цього розділу теж часто зустрічаються з проблемами дружби і кохання. Як переживають це вони? - дізнайся з книг поданих у даному розділі.

Гридин С. В. Незрозумілі : [повість : для дітей ст. шк. віку] / С. В. Гридин. - Київ : Академвидав, 2016. - 128 с.

Можна витерпіти безвихідь і дочекатися, здавалося, недосяжного кохання, якщо бути справжнім, мати друзів і відвагу постояти за них як друг. Якщо вміти розуміти і ставати зрозумілішим. Такими є шлях і досвід юного героя цієї повісті, сповненої драматичних напружень, неординарних пригод і щемливих переживань.

Гутовська-Адамчик М. 110 вулиць : роман / М. Гутовська-Адамчик; пер. з пол. Я. Івченко. - Львів : Урбіно, 2015. - 280 с.

Шістнадцятирічний Міхал живе й горя не знає: у них велика гарна квартира в престижному районі Варшави, батько з ранку до вечора на роботі – проте, ніколи не відмовить у кишенькових, однокласники – кльові, оцінки – ну, тут усе трохи гірше, та кого це цікавить, коли треба тренуватися, аби тебе взяли до шкільної збірної з баскетболу? Смакуючи перспективу відпочинку в Португалії і мовного табору в Лондоні, Міхал не підозрює, наскільки крутий поворот готує йому доля.

Дал Р. Джеймс і гігантський персик : [повість : для дітей мол. та серед. шк. віку] / Р. Дал ; з англ. пер. В. Морозов за ред. І. Малковича. - Київ : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2016. - 224 с.

«Джеймс і гігантський персик» — одна з найвідоміших дитячих повістей Роальда Дала... Так сталося, що маленький Джеймс мусить жити разом зі своїми злючими тітоньками — тіткою Шкваркою і тіткою Шпичкою, які постійно коверзують і знуцаються з нього. Проте одного дня стається щось надзвичайне,

і життя Джеймса та його тітоньок докорінно змінюється... Як завжди, динамічна, тривожна й безмежно весела повість одного з найпопулярніших англійських письменників не залишає місця байдужості...

Крюкова Т. Ш. Костя + Ніка : [повість : для дітей серед. і ст. шк. віку] / Т. Ш. Крюкова ; пер. з рос. В. І. Омеляненка; іл. А. Л. Савицької. - Харків : Ранок, 2012. - 336 с.

Костя і Ніка - це Ромео і Джульєтта наших днів. Проте є проблема, адже Ніка прикута до інвалідного візка. Це історія про людські взаємини, про шляхетність і підлість, чуйність і байдужість, але в першу чергу про любов. Проте, що справжня любов приходить незалежно від віку і перемагає все.

Лівін М. Бабине літо : роман / М. Лівін; передм. К. Бабкіної. - Харків : Віват, 2016. - 144 с.

Це добра й сумна книжка, яка розповідає про 10-літнього хлопчика Ждана, який приїхав на літо до бабусі й дідуся, бо мама з татом вирішили розлучитися. Він дивиться на світ, ніби такий звичний, і розуміє — світ змінюється, його чому? І як? Так настає дорослішання. Але є тут і машинки-паровози, футбол, збиті коліна та найкращий друг на літо — усе, що робить наші спогади про дитинство такими добрими й сумними.

Луцевська О. В. Вітер з-під сонця : повість : [для дітей серед. шк. віку] / О. В. Луцевська; худож. Я. Гавриш. - Київ : Фонтан казок, 2016. - 128 с.

У героях цієї книжки впізнає себе кожен підліток, який уже мав щастя закохатися. Женька й Рися зустрілися випадково на кораблі — й хоч відтоді вже минув рік, але їх усе дуже манить одне до одного. Однак за цей рік дуже багато всього сталося: Рися нервує через те, що цілі канікули мусить працювати, щоб допомогти забезпечити родину, а в Женьки загинув тато, і він дуже болісно переживає цю тяжку втрату...

Луцевська О. В. Задзеркалля : повість : для серед. та ст. шк. віку / О. В. Луцевська. - Львів : Вид-во Старого Лева, 2016. - 124 с.

Нікому не подобається лежати в лікарні. Але тут у Сашки є Ростя — її перше справжнє кохання. Тож вона почувується щасливою, аж доки на сусідньому ліжку не опиняється знайома дівчина Діна за крок від смерті. Підступні подружки, легковажні хлопці, такі складні й незрозумілі батьки... Хто винен, що Дінка стрибнула в Задзеркалля? І чи вдасться їй знайти дорогу назад, якщо Сашка цього дуже-дуже захоче?

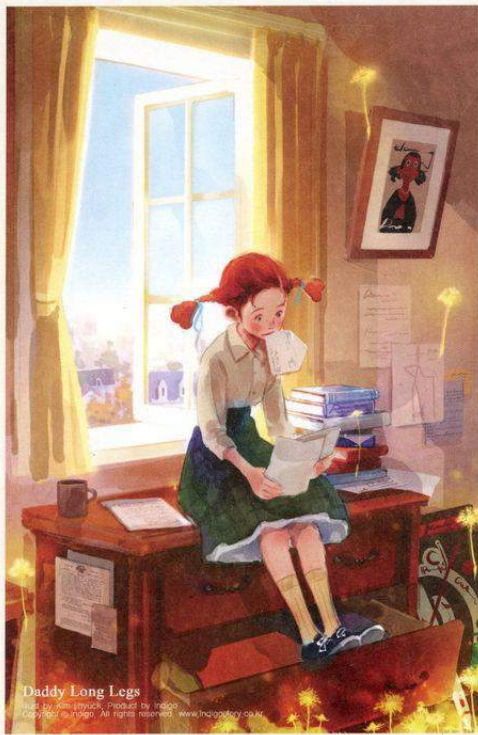
Малетич Н. Щоденник Ельфа : [оповідання : для серед. шк. віку] /

Н. Малетич; [худож. Андрій та Діна Нечаєвські]. - Львів : Вид-во Старого Лева, 2016. - 176 с.

Чудово та доступно продемонстровані в оповіданнях підліткові клопоти та способи їх вирішення, висвітлені основні моральні цінності в ненав'язливій формі. Посеред цієї збірки оповідань опиняються дуже різноманітні «ельфи», діти, які воюють за свою самостійність, налагоджують соціальні взаємини з однолітками та «колишніми ельфами» - дорослими.

Нестлінгер К. Маргаритко, моя квітко : роман / К. Нестлінгер; пер. з нім. О. Сидор. - Львів : Урбіно, 2015. - 416 с.

Чого лише не відбувається в житті Маргарити-Марії Закмайер, або ж просто Маргаритки! У чотирнадцять наша героїня – звичайна товста дівчинка, а її найбільша проблема – це пережити черговий урок фізкультури. Коли дівчині виповнюється п'ятнадцять, її життя стрімко змінюється, оскільки її батьки розходяться. Разом із мамою вона переїздить до іншого помешкання, а тато залишається з її молодшим братом Гансиком. Щоправда, коли їй виповнюється сімнадцять, родина знову воз'єднується. Та в Маргарити назріла нова проблема: дівчина подобається відразу двом хлопцям, а от кого любить вона сама – красунчика Флоріана чи розважливого, спокійного Гінцеля?

Павленко М. С. Чи шкідливо ходити покрівлями гаражів? : повість : [для дітей серед. шк. віку] / М. С. Павленко; [худож. Я. Гавриш; ред. І. М. Андрусак]. - 2-ге вид., без змін. - Київ : Грані-Т, 2012. - 72 с.

Такі звичайні-незвичайні діти, як Ромчик і Ганнуся Сойченки, є в кожній школі та майже в кожному класі. Так, по дорозі до школи вони заглянуть під кожен камінчик, оглянуть кожен папірець і пообнімаються з кожним собакою чи котом, а дорогу додому скоротять по дахах гаражів. Так, їхній тато алкоголік, а мама працює одразу на кількох роботах, щоб сяк-так забезпечити сім'ю, і геть вибилася з сил... Але вони йдуть до своєї вершини. І ніщо – чуєте, ніщо! – не зупинить їх на цьому шляху.

Паласіо Р. Дж. Диво : [роман : для серед. та ст. шк. віку] / Р. Дж. Паласіо; пер. С. О. Колесник. - Харків : Віват, 2016. - 368 с.

Головний герой роману «Диво» – п'ятикласник на ім'я Огест Пулмен, хворий на рідкісну хворобу. Риси обличчя хлопчика наче переплутані. Зазвичай це викликає в людей жах...Аж ось дитина потрапляє до звичайної школи, де на неї чекають нові труднощі, знайомства та ще багато чого. Читачі дізнаються, що почуття гумору й дружба можуть створити справжнє диво.

Парр М. Тоня Гліммердал : [повість : для мол. та серед. шк. віку] /

М. Парр; переклад з норвезької Галини Кирпи; малюнки Ошильд Іргенс. - Вінниця : Теза, 2012. - 256 с.

Тоня Гліммердал — єдина дитина в Гліммердалі. Такого жвавого дівчиська тут давно не було. Найкращий Тонин друг — непривітний Гунвальд, якому 74 роки, і знають вони одне одного, як облуплених. Та чи справді це так? Коли Гунвальд потрапляє в лікарню з переламом шийки стегна, Тоні відкривається його величезна таємниця, що навіки може зруйнувати затишне життя в Гліммердалі. Поки весна воює зі снігом і змушує гори сяяти, а річку клекотіти, маленька шурабура Гліммердала із усіх сил прагне, щоб її найкращий у світі друг Гунвальд був щасливий і знов почав грати на скрипці. Головний її девіз — спритність і самовпевненість!

Процюк С. В. Вітроломи : [повість : для ст. шк. віку] / С. В. Процюк. - Київ : Грані-Т, 2015. - 136 с.

Герої нової повісті відомого письменника-«душезнавця» Степана Процюка — сучасні українські старшокласники, які мріють, закохуються, страждають, помиляються, збиваються на манівці, — проте щиро впевнені в тому, що їм неодмінно вдасться знайти себе в цьому непростому світі.

Риггз Р. Дом странных детей : роман / Р. Риггз; пер. с англ. Е. Боровой. - Харьков; Белгород : КК "Клуб Семейного Досуга", 2016. - 432 с.

Шістнадцятирічний Джейкоб з дитинства звик до казок свого діда про його юність на далекому уельському острові: про чудовиськ з потрійними язиками і про невидимих дітей з притулку для дивних дітей, які вміють літати. Єдиним побічним ефектом цих вигадок були нічні кошмари, що мучили підлітка. Але одного разу кошмар увірвався в його життя ...

Ровелл Р. Елеанор і Парк : роман : [для ст. шк. віку] / Р. Ровелл; [пер. з англ. С. О. Колесник]. - Харків : Віват, 2016. - 432 с.

Елеанор — нова дівчина в місті та школі. Дивний, незрозумілий одяг, складні стосунки в родині, небажання спілкуватись і подобатись...

Парк завжди сидить у кінці шкільного автобуса. Чорна футболка, навушники у вухах, очі звернені в книжку — він абсолютно впевнений, що цього достатньо, аби бути невидимим...Ця книжка — історія пронизливого кохання двох підлітків-аутсайдерів, яка в підсумку стає хронікою подолання життєвих труднощів.

Сульберг А. А. Хто проти суперкрутих : [повість : для серед. шк.

віку] / А. А. Сульберг; пер. з норв. Н. Р. Іваничук. - Львів : Вид-во Старого Лева, 2016. - 208 с.

Дванадцятилітня Анне Беа вважає себе потворою, та й у школі на неї поглядають співчутливо. А дехто, особливо трійко крутелиць із їхнього класу, взагалі відверто з неї глумляться. Тому дівчинка мало з ким спілкується, і якби не найкращий друг Нільс, її життя було б зовсім нестерпним. Але Анне Беа доведеться поглянути в очі своїм найбільшим страхам і дати відсіч суперкрутим.

Таунсенд С. Таємний щоденник Адріана Моула : роман : [для ст. шк. віку] / С. Таунсенд; пер. з англ. А. Сагана. - Львів : Вид-во Старого Лева, 2013. - 240 с.

Роман написаний у формі щоденника чотирнадцятирічного хлопця. Цей твір динамічний, відвертий, іронічний. Тут багато комічних ситуацій, багато правдивих «проблем», притаманних і сьгоднішнім одноліткам Моула. Адріан – із тієї ж категорії героїв-улюбленців, як Пітер Пен, Том Соєр, Гарі Поттер.

Твен Марк. Пригоди Тома Соєра : [повість : для дітей серед. шк. віку] / Марк Твен; пер. з англ. Ю. В. Корецького за ред. "А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГИ; іл. Женька Мусієнка. - Київ : «А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА», 2015. - 272 с.

Знаменита повість видатного американського письменника Марка Твена (1835—1910). З неперевершеною майстерністю автор змальовує світ захоплень хлопчика-непосиди, бешкетного, невгамовного, але щирого і по-справжньому доброго. «Пригоди Тома Соєра» — один із найяскравіших творів для дітей за всю історію дитячої літератури.

Чат для дівчат : [оповідання : для серед. та ст. шк. віку] / упоряд.: В. Вздутьська, О. В. Луцевська. - Львів : Вид-во Старого Лева, 2016. - 176 с.

Дванадцять оповідань від сучасних українських письменниць торкаються важливих тем підліткового життя. Мрії та страхи, любов і зрада, дружба і втрати, шкільні справи і стосунки з батьками, розваги і хобі...

Вірні і незрадливі

Хто по-справжньому щирий з нами, відданий нам і любить нас, хто приносить радість і дарує теплоту, рятує від самотності і заліковує душевні рани? Ну звичайно ж, це наші менші брати - тварини, наші вдячні і вірні друзі, у яких всім нам варто багато чому повчитися. Будь-які тварини, будь то навіть метелик або акваріумні рибки, прикрашають наше життя, роблять його більш насиченим і духовно багатшим. Дружба між людиною і твариною – це насправді щирі почуття, адже ці істоти не вміють прикидатися. Інколи вони стають єдиною рятівною соломинкою для людини, що втратила віру в життя.

Бовен Д. Вуличний кіт на ім'я Боб = A Street Cat Named Bob : повість / Дж. Бовен ; пер. з англ. В. Є. Панченко. - Київ : РІДНА МОВА, 2016. - 208 с.

Ця історія сталася в Лондоні, хоча могла трапитися в будь-якому сучасному великому місті. Два випадкові знайомі — вуличний музикант Джеймс і вуличний рудий кіт Боб — стають друзями на все життя і дарують один одному надію на щастя...

Гелліко П. Томасина. Кішка, що вважала себе божеством : [повість : для дітей серед. шк. віку] / П. Гелліко; пер. з англ. А. Сагана. - Київ : КМ-БУКС, 2016. - 336 с.

Розповідь про маленьку дівчинку, в якій померла мати і яка всю свою любов віддавала кішці. Але кішка її загинула, і дівчинка не знає, як буде жити без неї. Ця книжка про те, як важко жити і маленькій, і дорослій людині без доброти і співчуття, а також про любов і вірність. Тільки любов здатна сотворити чудо, чиста, щира любов, яка може перемогти навіть смерть.

Кіплінг Р. Д. Мауглі : казкова повість : для мол. і серед. шк. віку / Р. Д. Кіплінг; пер. з англ. В. О. Панченко; худож. П. М. Репрінцев. - Київ : РІДНА МОВА, 2015. - 264 с.

Казкова повість про хлопчика, якого виховала зграя вовків. Вона занурить тебе у загадковий, небезпечний світ джунглів. Pozнайомить з мудрим ведмедем Балю, спритною та граційною пантерою Багірою, великим питоном Каа, підступним тигром Шер-Ханом, пустотливими мавпами тощо.

Леттс Э. Снежок : роман / Элизабет Леттс; [пер. с англ.

В. Архонтовой]. - Харьков; Белгород : КК "Клуб Семейного Досуга", 2015. - 304 с.

Гаррі вперше побачив цього білосніжного коня в фургоні для «засуджених». Виснажений, з пораненими ногами кінь дивився на нього з відчаєм і надією. Гаррі віддав останні гроші за коня, якого збиралися відвезти на бійню, і не пошкодував. Сніжок виявився дуже сумирним і ласкавим, діти від нього в захваті, але ... продати його було неможливо. Жеребець весь час повертався додому. Чергового разу вибачаючись перед покупцем, Гаррі раптом звернув увагу на висоту паркану, який перестрибнув його вихованець. Він почав тренувати скакуна і зрозумів, що у Сніжка приголомшливий талант брати будь-які бар'єри. І одного разу Гаррі вирішує виставити Сніжка на престижні змагання ...

Майрон В. Дьюи. Кот из библиотеки, который потряс весь мир : [роман] / В. Майрон; пер. И. Е. Полоцка. - Москва : Центрполиграф, 2009. - 255 с.

Які переживання може винести тварина? Скільки життів у кішки? Як вийшло, що нещасне кошеня-підкидьок зробило маленьку бібліотеку місцем зустрічі місцевих жителів і центром тяжіння для туристів, а провінційне американське містечко - відомим у всьому світі? Чи справді ми рятуємо безпритульних тварин, приймаючи у свій дім, або, навпаки, ці безсловесні істоти стають для нас опорою в подоланні життєвих негараздів і труднощів? Про це та багато іншого в приголомшливій книзі Вікі Майрон, яка зуміла зачепити душу мільйонів читачів у всіх куточках планети.

Найт Э. Лэсси / Э. Найт. Лэд / А. П. Терхэн; пер. с англ. Н. Вольпин, Е. Копосовой. - Харьков; Белгород : КК "Клуб Семейного Досуга", 2016. - 352 с.

У шахтарській сім'ї Сема Керраклафа живе коллі на прізвисько Лессі. Лессі дуже прив'язана до його 12-річного сина Джо, та її хлопчик її дуже любить. Сімейну ідилію руйнують неприємності на шахті. Через брак грошей Лессі продають герцогу Радлінгу. Але собака не може винести розлуки, тому неодноразово втікає. Новий господар відвіз її до свого шотландське маєтку. І тепер Джо і Лессі розділяють 400 миль! Але хіба відстань може стати перешкодою для справжньої відданості?

Павленко М. С. Миколчині історії : [повість : для серед. шк. віку] / М. Павленко; худож. Д. Марцін; післямова І. Дем'янової. - Тернопіль : Навч. книга-Богдан, 2015. - 120 с.: іл.

Книга «Миколчині історії» Марини Павленко — цікава розповідь про справжню дружбу хлопчика Миколки і собаки Найди. Так яскраво, талановито, сердечно, пронизливо про знедолену дитину не писав ніхто із сучасних українських письменників. Але ця книжка все ж уселяє надію! Її варто прочитати і дітям, і

дорослим.

Положій Є. В. Риб'ячі діти : роман / Є. В. Положій; худож.-оформ. О. Охрименко, Д. Охрименко. - Харків : Фоліо, 2015. - 288 с.

Головним героєм є біла собака, що, в залежності від господаря, має різні імена – Білка, Білл, Білявка, Бемоль. Білка дивом залишилася жива, адже її матір вбили робітники комунального підприємства "Місто тварин". Герой, що так починає життя, має пройти довгий повний поневірянь і пригод шлях. І це справді так, адже доля собаки білою ниткою проходить крізь роман, пов'язує інших героїв між собою, розкриває в них позитивні або негативні риси.

Самарський М. А. Радуга для друга. Формула добра. День надії : [повести : для серед. и ст. шк. возраста] / М. А. Самарський. - Москва : ЭКСМО, 2014. - 414 с.

Сашко - новий підопічний лабрадора Трісона. Так-так, підопічний, саме так пес називає людей, яким допомагає. А допомога Сашкові потрібна: він втратив зір в автокатастрофі, і тепер собака-поводир став його найкращим другом. Завдяки щирій любові цього розумного і відданого собаки, хлопчик зміг знову радіти життю.

Славна О. Замовити Боса : майже реальна історія : для дітей старшого шкільного віку / О. Славна. - Миколаїв : Іліон, 2015. - 44 с.

Тимофій Орлик, тринадцятилітній мешканець приморського міста, вештаючись із підлітками по недобудовах, випадково знаходить чорне цуценя з біло-жовтими лапками. І, попри заборону батьків заводити будь-яких тварин, приносить його додому, в однокімнатну квартиру. Відтоді і почалися у підлітка та його Босика негаразди. Майже реальна історія героя кінологічної школи, грози наркодільків на прізвисько Бос заснована на реальних життєвих фактах, що були викладені в одному з періодичних видань.

Сила родинного вогнища

Родинні стосунки надзвичайно важливі в житті кожної людини. Це найближчі, найрідніші люди, яких ми дуже любимо, які дарують нам тепло та допомагають у складних ситуаціях. Це - рідна домівка, затишна та безпечна, де на тебе неодмінно чекають. Кожна родина – це маленький світ, в якому все зрозуміле, дороге. На жаль, родини бувають різними, як і стосунки в них. Якими ж вони бувають?

Думанська О. І. Школярка з передмістя : щоденник, дописаний з уяви : [повість : для дітей ст. шк. віку] / О. І. Думанська; [худож. Ю. Поліщук; літ. ред. О. Якимів]. - Львів : Світ дитини, 2008. - 86 с.

Як зрозуміло з передмови, розгортаючи книгу, ми, разом із данською студенткою останніх курсів, переглядаємо записи в її старому, іще старшокласницькому щоденнику, оживлюючи спогади про останній рік життя і навчання в українській провінції. Життя, як і в усіх дітей, не нудне, але й зовсім не безхмарне, адже саме в цій книзі вперше було розкрито тему дітей заробітчан, таку актуальну й донині.

Лафлер С. З любов'ю, Обрі : [повість : для серед. шк. віку] / С. Лафлер; пер. з англ. Н. Ясіновської. - Львів : Вид-во Старого Лева, 2016. - 272 с.

Одинадцятирічна Обрі втратила в автокатастрофі тата і сестричку Саванну, а тепер ще й мама, якій не під силу впоратися з цією трагедією, поїхала і залишила дівчинку саму. Невже Обрі втратить і її? Адже бабуся, у якої дівчинка замешкала, не замінить їй сім'ю. Чи знайде Обрі сили жити далі, чи зустрине нових друзів? Чи вдасться їй зберегти те, що раніше приносило радість, — навіть якщо життя більше не буде таким, як колись?

Матіяш Д. В. Марта з вулиці Святого Миколая : [повість : для ст. шк. віку] / Д. В. Матіяш; іл. Н. Пастушенко. - Львів : Вид-во Старого Лева, 2015. - 240 с.

Марта — не дуже звичайний підліток. По-перше, це дуже рівні, правильні, світлі стосунки з батьками — ніякого тобі бунтарства чи бодай яскраво вираженого невдоволення. По-друге — це дорослі друзі: Марта приятелює з прикутою до інвалідного візка піаністкою Поліною, котра годиться їй у бабусі (за віком, але не за станом душі!), вчителем малювання, який навчав ще її маму, паном Карлом та іншими. А ще Марта малює не по-дитячому глибокі і серйозні малюнки. І дуже любить кисло-солодкі гранати, буквально марить ними.

Мацко І. О. Перехідний вік... моєї мами : повість : [для ст. шк. віку] / І. О. Мацко. - Київ : ВЦ "Академія", 2016. - 128 с.

Книга Ірини Мацко "Перехідний вік моєї мами" – про тринадцятирічну дівчинку, проблеми підліткового віку, перше кохання, спілкування з однолітками, пригоди у таборі. Та ключова розповідь у ній – про стосунки із мамою. Звідси – і назва книжки.

Монтгомері Л.-М. Емілі з Місячного Серпа : [перший роман трилогії про Емілі]. Кн. 1 / Л.-М. Монтгомері; з англ. пер. О. Бурячківський; іл. І. Ключковської. - Львів : Свічадо, 2014. - 416 с.

Героїня роману, дівчинка Емілі — сирота. Її, що втратила матір, а згодом і батька, беруть на виховання родичі матері. Відтак вона звекає до

нової родини, пристосовується до нового, незвичного середовища, набуває щирих і відданих друзів, розвиває свій літературний хист, аби в майбутньому стати відомою письменницею. Пізнання свого внутрішнього і навколишнього світу, часто болісне становлення юної особистості, непересічної і щедро обдарованої — така наскрізна дія роману.

Монтгомері Л.-М. Емілі виростає : [другий роман трилогії про Емілі]. Кн. 2 / Л.-М. Монтгомері; з англ. пер. О. Бурячківський; іл. І. Ключковської. - Львів : Свічадо, 2014. - 360 с.

Емілі стала дорослішою, й життя підкидає їй нові труднощі, які вона долає з притаманною їй мудрістю та любов'ю. Вона покидає Місячний Серп, який тривалий час був її рідною домівкою і вирушає на навчання у школу в Шрусбері. Завдяки своїм талантам, Емілі зможе вистояти у боротьбі з труднощами нового життя, а також допомогти своїм друзям у їх подоланні, бо ця дівчина володіє тим, чого багато хто з нас ніколи не мав, а проте віддав би за це життя.

Монтгомері Л.-М. Енн із садиби Зелені Дахи : [повість : для серед. шк. віку : пер. з англ.] / Л.-М. Монтгомері; худож. С. В. Варавін. - Харків : Ранок, 2016. - 288 с.: іл.

Книга про рудоволосу дівчинку-сироту на ім'я Енн Ширлі була написана канадською письменницею Люсі Мод Монтгомері 1908 року, але й сьогодні вона продовжує видаватися величезними накладками у США, Канаді, Великій Британії, Австралії, її перекладають багатьма мовами, за нею були зняті фільми, серіали-аніме, створені театральні спектаклі. Недарма сам Марк Твен одного разу назвав героїню Монтгомері «найзворушливішою та чарівною дитиною в художній літературі від часів безсмертної Аліси».

Нанетті А. Мій дідусь був черешнею : [повість : для серед. шк. віку] / А. Нанетті ; пер. А. Маслюх; худож. А. Стефурак. - Львів : Вид-во Старого Лева, 2015. - 136 с.

У Тоніно є мама й тато, які не завжди знаходять спільну мову. Є дідусь і бабуся міські, а є - сільські. І вони зовсім різні, бо живуть у різних світах. І саме сільські дідусь і бабуся - Оттавіано і Теодолінда - відкривають перед Тоніно скарби емоцій, вчать розуміти себе й близьких, сприймати і переосмислювати навіть найскладніші речі та явища. Навіть смерть, яка є невід'ємною частиною життя. Ця історія - повернення в дитинство з його можливістю неможливого і нагадування про те, що дива існують поряд з нами, і що, попри сум, несправедливість та розпач, ми таки зуміємо їх побачити, якщо тільки відкриємо для них серце.

Нанетті А. Чоловік, який вирощував комети : [повість : для серед. шк. віку] / А. Нанетті; пер. з італ. А. Маслюха; худож. А. Стефурак. - Львів : Вид-во Старого Лева, 2016. - 152 с.: іл.

У цій книжці головний герой якої, Арно, живе з мамою на ім'я Міріам і молодшим братом Бруно у хатині поблизу невеликого гірського села, дійсність дивовижно й дуже органічно переплелася з казкою. Це розповідь про велику втрату — і про віднайдення, а ще про те, як важливо попри все зберігати вірність своїм мріям, адже тоді вони неодмінно збуваються, хоч іноді це стається не зовсім так, як ми сподівалися.

О'Гара М. Спійманий мустанг : повість : для ст. шк. віку / М. О'Гара; пер. з англ. В. О. Корнієнко; мал. В. С. Мітченко. - Київ : Веселка, 1994. - 96 с.

Повість сучасної американської письменниці про незвичайні пригоди хлопця-сироти з так званого Дикого Заходу.

Олкот Л. М. Маленькі жінки : [роман : у 2-х частинах]. Ч. 1 / Л. М. Олкот; з англ. пер. О. Гладкий; худож. оформ. Л. Гентош. - Львів : Свічадо, 2014. - 320 с.

Четверо сестер - Мег, Джо, Бет та Емі — справжні маленькі жінки. Дівчата народилися у небагатій, але дуже дружній сім'ї. Вони готують їжу, працюють, допомагають в домашніх справах, очікуючи на батькове повернення з війни. "Маленькі жінки" – зворушлива, місяцями сумна, а іноді з гумором історія про те, до чого потрібно прагнути і у що вірити. Це розповідь про благородство, відданість і справжню любов.

Олкот Л. М. Маленькі жінки : [роман : у 2-х частинах]. Ч. 2 / Л. М. Олкот; з англ. пер. О. Гладкий; худож. оформ. Л. Гентош. - Львів :

Свічадо, 2014. - 320 с.

Четверо маленьких жінок виховані в релігійному та патріотичному дусі. Зайняті домашніми обов'язками, вони знаходять час на дружбу, любов і споглядання Божого світу. Спочатку вони видаються нам ідеальними, справжнім зразком для наслідування. Але життя посилає їм випробовування, в яких сестри змушені боротися зі злістю, лінивством, заздрістю. Та завдяки любові, яка їх поєднує, вони з честю перемагають їх.

Олкот Л. М. Маленькі чоловіки = Життя у Пламфілді з хлопцями Джо : роман / Л. М. Олкот; з англ. пер. Х. Кунець; худож. оформ. Л. Гентош. - Львів : Свічадо, 2016. - 320 с.

«Маленькі чоловіки» є продовженням роману «Маленькі жінки», що вже вийшов друком. Джо, разом з чоловіком та з допомогою родини, здійснює свою мрію - закладає школу для хлопчиків, яка стає радше великою сім'єю. Щира батьківська любов та турбота, а також педагогічний хист подружжя Берів допомагає їхнім вихованцям плекати свої чесноти та

розвивати Богом дані таланти й водночас позбуватися поганих звичок та нахилів. А особливо шарму цьому галасливому товариству надає присутність у школі двох дівчаток.

Роздобудько І. В. Арсен : [повість : для дітей серед. шк. віку] / І. В. Роздобудько. - 2-ге вид., без змін. - Київ : Грані-Т, 2013. - 224 с.

13-річний Арсен піклується про маму сам, адже тато їх давно покинув. Однак хлопець вірить, що мама ще знайде надійного й порядного чоловіка. Повість відомої письменниці Ірен Роздобудько розповідає про дорослішання, життєво важливі трансформації у свідомості й пошук моральних орієнтирів у житті.

Снікет Л. Велике вікно : [повість : для серед. шк. віку] / Л. Снікет ; з англ. пер. О. М. Мокровольський; іл. Б. Гелквіста. - Київ : КМ-БУКС, 2016. - 224 с. : іл.

Всі книги серії відрізняються похмурим гумором і песимістичним поглядом на світ. Проте, в іронічній і ненав'язливій манері вони оповідають про вічні цінності людства - любов, дружбу, вірність, відданість і мужність. Крізь, здається, абсурдний сюжет, з безліччю неймовірних колізій, проходить головна ідея: кожному в житті рано чи пізно доводиться вибирати між добром і злом, і ті, хто вибрав добро, повинні стояти за нього до останнього.

Снікет Л. Зміїна зала : [повість : для серед. шк. віку] / Л. Снікет; з англ. пер. О. М. Мокровольський; іл. Б. Гелквіста. - Київ : КМ-БУКС,

2016. - 192 с.

13 придибенцій — серія дитячих книжок письменника Деніела Хендлера, який пише під псевдонімом Лемоні Снікет. Книжки розповідають про трьох дітей – Вайолет, Клауса та Сонечко Бодлер, – батьки яких загинули в пожежі. Сироти переходять від одного опікуна до іншого, але всюди їх переслідують різноманітні незгоди та нещастя. Проте, саме завдяки тому, що їх тримає тепло їх маленької родини, діти не засмучуються.

Сойер Р. Роликовые коньки / пер. с англ. А. Иванов, А. Устинова; худож. А. Власова. - Одесса : Два Слона: Вариант, 1993. - 230 с.

Спробуйте-но собі уявити, що батьки ваші спішно виїхали, і ви у своєму юному віці залишилися одні в Нью-Йорку. Саме так сталося з героїнею чудової книги американської письменниці Рут Сойер - Люсіндою Уаймен. Вона вихором носить по Нью-Йорку на роликових ковзанах. Знаходить нових друзів. І до приїзду батьків стає "зовсім новою Люсіндою".

Трайбер Ю. Синє озеро сьогодні зелене : [роман] / Ю. Трайбер; пер. з нім. О. Логвиненка; [ред. Г. Керик]. - Вінниця : Теза; Харків : Фоліо, 2011. - 188 с.

Коли Гізелі самотньо, вона лине думками до маленького синього озера на лісовій галяві. Вона подумки розфарбовує те озеро. Який настрій у неї на душі, такого кольору й озеро. Сьогодні її озеро чорне. Гізелі сімнадцять, і вона вагітна. Її хлопець умовляє народити дитину й жити з ним. Мама наполягає на тому, що Гізелі варто продовжити навчання. Гізелин батько безпорадно розводить руками. чи озеро змінить колір? І Чи навчиться Гізела любити себе і світ довкола себе?

Шмідт Л. О. Свої, чужі, інші : [роман-фенезі : для дітей серед. та ст. шк. віку : пер. з рос.] / Л. О. Шмідт. - Київ : Зелений пес, 2008. - 408 с.

Добре мати мудрих батьків, гарний дім, вчитися в школі, мріяти про університет і знати, що все у твоєму житті буде правильно... А якщо єдине, що тобі залишається, - це «принеси, віднеси, забирайся геть», якщо твої друзі — жебрак, сирота та старий сліпий злодій, якщо ти дивишся на світ не з чисто вимитого вікона ошатної садиби, а з придорожньої ковбані — то й своїх, і чужих ти міряєш не вагою кошеля з грішми, а такими застарілими поняттями, як вірність, добро й милосердя. І якщо раптом на одній шальці терезів опиняється життя когось зі своїх — то й на другу ти не роздумуючи кинеш своє життя.

Ярмолюк М. Я. Сусіди, а між ними Василько : повість : [для серед.

шк. віку] / М. Я. Ярмолюк; худож. Я. Гавриш. - Тернопіль : Навч. книга-Богдан, 2010. - 144 с. : іл.

Васильків батько загинув, рятуючи дитину. Проте хлопчик не почувается сиротою. Окрім мами і бабусі, його друзями є гарні дорослі сусіди. Василько зростає поряд з ними і стає також красивим, добрим і мужнім.

І все це бачили діти

За всю історію людство пережило багато горя і катастроф. Війни, голодомор, техногенні аварії. Звичайно, від усього цього страждали і діти. На їх долю випали важкі випробування, які інколи і дорослі не змогли перенести. Радимо почитати книги, в яких головні герої - діти та підлітки, що пережили війну, Голокост, Чорнобильську катастрофу. Як їм вдалося вижити, які випробування вони пройшли...

Атар Т. Від війни плачуть : [вірші : для мол. та серед. шк. віку] / Т. Атар; з івриту пер. А. С. Хромова; іл. К. Садовщук. - Львів : Вид-во Старого Лева, 2015. - 24 с.

Ці вірші написала ізраїльська поетеса Тірца Атар - дуже особлива, тонка і вразлива натура. Колись давно написала, в середині 70-х. І не про наші, звісно, реалії - а про їхні, бо там війна вже так давно вросла в звичайне життя людей. Аж моторошно, які ці вірші - від імені семирічної єврейської дівчинки - суголосні з нашою реальністю. Їх переклала з

івриту Аня Хромова, а Катерина Садовщук створила ілюстрації. І вірші, і малюнки пронизують. «Від війни плачуть» - так називається ця невеличка книжка. Так, від війни плачуть. Це, здається, найточніше визначення того, що таке війна.

Білобров О. На межі можливого : повість : для серед. та ст. шк. віку / О. Білобров; літ. ред. та авт. прим. О. Негребецький. - Київ : Грані-Т, 2011. - 232 с.

На війні швидко дорослішаєш. Цю стару як світ істину чотирнадцятирічний юнак Хамід розуміє як ніхто. Адже замість іграшкових пістолетів і солдатиків хлопчина змалку "бавився" щонайсправжнішою зброєю, а війну і кров бачив не на екрані телевізора, а у своєму рідному Афганістані... На цій війні загинула його сім'я - батьки й маленька сестричка, на цій же війні Хамід нажив смертельного ворога - жорстокого терориста Автурхана, який не даватиме хлопцеві спокою й у далекому "цивілізованому" Євросоюзі...Однак не даремно Хамідові дали

прізвисько Глюк - з німецької "щастя". Завдяки вірним друзям і коханій дівчині, хлопцеві до снаги протистояти будь-якій небезпеці і дістатися таки до далекої омріяної Роксоланії - України.

Бойн Дж. Мальчик в полосатой пижаме : роман / Дж. Бойн; пер. с англ. Е. Полецкой. - Москва : Фантом Пресс, 2009. - 288 с.

Бруно і Шмуель - два хлопчики, що народилися 15 квітня 1934 року. Дві різні долі по різні боки огорожі. Один народився в Берліні, в сім'ї німецького військового. Другий народився в Кракові, в колись щасливій родині годинникового майстра. Але в один "прекрасний" день на його руку і руки його рідних пов'язали пов'язки з жовтими зірками. І закінчилося це все смугастою піжамою і піччю Аушвіца. Дві таких різних долі. Два цих хлопчики не могли, не повинні були стати друзями. Але вони стали. І привело це до жахливої трагедії.

Есаулов О. Ю. Мамо, а що це було? : роман / О. Ю. Есаулов; [ред. Н. Брискіна]. - Вінниця : Теза, 2016. - 160 с.

Одразу після аварії місто Прип'ять зникло, воно начебто ніколи не існувало. У газетах, по телебаченню, по радіо місто Прип'ять скромно називали селищем енергетиків. Селище, де жили п'ятдесят тисяч населення, де лише дітей було стільки, скільки мешканців у Чорнобилі, який геть несподівано став символом цієї жахливої трагедії. Жах раптової евакуації накрив Прип'ять разом із хмарою радіоактивного пилу. Ось про ці перші, найстрашніші післяаварійні дні розповідає книжка.

Зузак М. Крадійка книжок : роман / М. Зузак ; пер. з англ. Н. Гоїн ; іл. Т. Вайт. - Харків : КК "Клуб Сімейного Дозвілля", 2016. - 416 с. : іл.

Болючі спогади своїх батьків-емігрантів про такі несумісні речі, як дитинство, війна й Голокост, сучасний австралійський письменник Маркус Зузак поклав в основу історії про маленьку дівчинку Лізел Мемінгер, яка в страшні роки Другої світової, навчившись читати за посібником гробаря, збагнула силу Слів і, втративши все інше, вижила — завдяки лише цій силі.

Рутківський В. Г. Потерчата : дитяча сповідь для дорослих, які так нічому й не навчилися : [для серед. та ст. шк. віку] / В. Г. Рутківський; худож. В. Якубовський. - Тернопіль : Навч. книга-Богдан, 2013. - 256 с.

Володимир Рутківський — автор багатьох веселих і цікавих книжок, адресованих сучасним дітям. Проте сам він відносить себе до того покоління, яке прийнято називати дітьми війни. Тож його нова повість «Потерчата» є розповіддю про своє дитинство в тому страшному світі, який дорослі перетворили на війну. По суті, це сповідь дитини, якій довелося пройти по тонкому лезу між смертю і життям, любов'ю і ненавистю, надією та

божевіллям.

Сирота Л. М. Припятский синдром : роман / Л. М. Сирота. - Харьков; Белгород : КК "Клуб Семейного Досуга", 2016. - 224 с.

Місто прокидалося сонячним ранком, ще не знаючи, що за кілька днів ці зелені вулиці стануть зоною смерті. Ірину евакуювали з Прип'яті, і незабаром невидима смерть почала забирати друзів, знайомих. Вона відчула на собі «зону відчуження»: байдужість чиновників, цинізм офіційної медицини ... Ірина починає втрачати зір. Слабнучи, вона дізнається про страшну хворобу сина, врятувати якого може тільки операція за кордоном - чудо, на яке надії майже не залишилося. Але жінка не відступає. Її і малюка чекають нові випробування і зрада, пройти через які допоможе тільки віра.

Тютюнник Г. М. Климко : повісті та оповідання : [для серед. і ст. шк. віку] / Г. М. Тютюнник; іл. О. В. Воронкової. - Київ : Країна Мрій, 2013. - 320 с.

Війна несе горе всім. Кров, біль, страждання випали на долю дорослих, які зі зброєю в руках пішли на фронт. Та як почувалися діти й підлітки, багато з яких залишилися без піклування старших, без даху над головою, перед щоденною смертельною небезпечкою? На собі, своїй долі відчув чорний

подих смерті і Григій Тютюнник. Пізніше, ставши письменником, він не зміг не описати тих страхіть, які випали на долю покоління. Розповідь про дітей війни — основна тема його творчості, зокрема повісті. Повість «Климко» страшна своєю правдою про війну и красива правдою про благородних людей. Схиляючи голову перед пам'яттю дітей, що загинули на війні, ми маємо докласти всіх зусиль, аби не опалював вогонь війни душі дітей.

Хігер К. Дівчинка у зеленому светрі : життя у мороці Голокосту = The Girl in Green Sweater : a Life in Holocaust's Shadow : роман / К. Хігер ; пер. з англ./ В. Назаренко. - Київ : КМ-БУКС, 2016. - 256 с.

"Дівчинка в зеленому светрі" — всесвітньо відомі мемуари Кристини Хігер, яка пережила Голокост і вціліла у Львові 1943-го року тільки завдяки тому, що її родина з невеликим гуртом інших євреїв змогла сховатися в каналізації. Чотирнадцять місяців під землею їм допомагав, ризикуючи власним життям, поляк-католик Леопольд Соха, колишній злодій, що таким чином немов спокутував свої минулі гріхи.

Шмитт Э-Э. Дети Ноя : [повесть] / Э.-Э. Шмит // Оскар и Розовая

Дама. Мсье Ибрагим и цветы Корана. Дети Ноя : повести / Э.-Э. Шмитт; пер. с фр. А. Браиловского, Г. Соловьевой, Д. Мудролюбовой. - Санкт-Петербург : Азбука-классика, 2006. – С. 75-126.

Кинутый в жерло Второй мировой войны, семиречный еврейский мальчик Жозеф дивом спасается от немцев, ховаючись в притулку при помощи доброго священника - отца Понса, который скрывает от нацистов еврейских детей. Присвячується всім раведникам Світу.

Яворівський В. О. Марія з полином наприкінці століття : роман / В. О. Яворівський; худож.-оформ. Л. П. Вировець. - Харків : Фоліо, 2016. - 203 с.

У романі Володимира Яворівського «Марія з полином наприкінці століття» трагедія чорнобильської катастрофи розкривається через долю родини Мировичів, батьківська оселя якої була в селі Городища, розташованого всього за двадцять кілометрів від атомної станції. Автор, нічого не приховуючи і називаючи речі своїми іменами, оприлюднює страшну правду про справжні наміри й шляхи імперії до дешевого збагачення, нехтування Москви долями України й українців.

«Гарячі лінії»

У житті кожного з нас виникають проблеми, подолати які поодиноці важко, а деколи – неможливо. Важливо, щоб у такий момент поруч опинилися люди, здатні не просто вислухати і зрозуміти, але і надати дієву допомогу.

**ТЕЛЕФОНУЙ!
ТЕБЕ ВИСЛУХАЮТЬ! ЗРОЗУМЮТЬ! ПІДТРИМАЮТЬ!**

Національна дитяча "гаряча" лінія

Тут маленькі українці знайдуть підтримку та пораду стосовно своїх проблем, якими їм нема з ким поділитися. Батьки, вчителі та вихователі матимуть змогу оперативно отримати індивідуальну консультацію стосовно порушень прав дітей. Дзвінки на лінію - безкоштовні як зі стаціонарних телефонів на всій території України, так і з мобільних усіх українських операторів.

0-800-500-225

або

116 111

Національна «Гаряча лінія» з питань запобігання насильству у сім'ї та захисту прав дітей **0-800-500-33-50**,

Національна «Гаряча лінія» з питань запобігання торгівлі людьми **0-800-500-22-50, 386**

Національна «Гаряча лінія» з проблем ВІЛ/СНІД **0-800-500-45-10**

БЕЗКОШТОВНО, АНОНІМНО, КОНФІДЕНЦІЙНО.

